RÅDETS DIREKTIV 98/49/EG

av den 29 juni 1998

om skydd av kompletterande pensionsrättigheter för anställda och egenföretagare som flyttar inom gemenskapen

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artiklarna 51 och 235 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag ([1]),

med beaktande av Europaparlamentets yttrande ([2]),

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ([3]), och

av följande skäl:

(1) En av de grundläggande friheterna i gemenskapen är fri rörlighet för personer. I fördraget föreskrivs att rådet enhälligt skall besluta om sådana åtgärder inom den sociala trygghetens område som är nödvändiga för att genomföra fri rörlighet för arbetstagare.

(2) Arbetstagarnas sociala skydd säkerställs genom lagstadgade system för social trygghet som supplerar kompletterande system för social trygghet.

(3) Den lagstiftning som rådet redan har antagit för att skydda rättigheterna på den sociala trygghetens område för de arbetstagare och deras familjemedlemmar som flyttar inom gemenskapen, det vill säga rådets förordningar (EEG) nr 1408/71 av den 14 juli 1971 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen ([4]) och (EEG) nr 574/72 av den 21 mars 1972 om tillämpning av förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen ([5]), avser endast lagstadgade pensionssystem; det samordningssystem som föreskrivs i dessa förordningar omfattar inte kompletterande pensionssystem med undantag för system som täcks av begreppet ”lagstiftning” enligt definitionen i artikel 1 j första stycket i förordning (EEG) nr 1408/71 eller med avseende på vilka en medlemsstat avger en förklaring enligt den artikeln.

(4) Rådet äger stor frihet när det gäller valet av vilka åtgärder som är bäst lämpade för att uppnå målet i artikel 51 i fördraget; det samordningssystem som avses i förordningarna (EEG) nr 1408/71 och (EEG) nr 574/72, och särskilt reglerna för sammanläggning, passar inte för kompletterande pensionssystem, med undantag för system som täcks av begreppet ”lagstiftning” enligt definitionen i artikel 1 j första stycket i förordning (EEG) nr 1408/71 eller med avseende på vilka en medlemsstat avger en förklaring enligt den artikeln, och bör därför bli föremål för särskilda åtgärder, av vilka detta direktiv är den första, så att hänsyn kan tas till deras särskilda karaktär och kännetecken och till olikheterna mellan sådana system inom och mellan medlemsstaterna.

(5) Ingen pension eller förmån bör omfattas både av bestämmelserna i detta direktiv och av förordningarna (EEG) nr 1408/71 och (EEG) nr 574/72 och därför kan ett kompletterande pensionssystem, som ligger inom dessa förordningars räckvidd därför att en medlemsstat har avgett en förklaring av denna innebörd enligt artikel 1 j i förordning (EEG) nr 1408/71, inte omfattas av bestämmelserna i detta direktiv.

(6) I sin rekommendation 92/442/EEG av den 27 juli 1992 om samstämmighet mellan mål och politik på det sociala skyddets område ([6]) rekommenderar rådet medlemsstaterna att ”vid behov främja ändringar av villkoren för förvärv av rätt till pension, särskilt kompletterande pensionsrättigheter, för att avskaffa hindren för anställdas rörlighet”.

([1]) EGT C 5, 9.1.1998, s. 4.
([2]) EGT C 152, 18.5.1998.
([3]) EGT C 157, 25.5.1998, s. 26.
([4]) EGT L 149, 5.7.1971, s. 2. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 1223/98 (EGT L 168, 13.6.1998, s. 1).
([5]) EGT L 74, 27.3.1972, s. 1. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 1223/98 (EGT L 168, 13.6.1998, s. 1).
([6]) EGT L 245, 26.8.1992, s. 49.

(7) Ett bidrag till att nå detta mål kan vara att arbetstagare, som flyttar eller vilkas arbetsplats flyttar från en medlemsstat till en annan, i fråga om skyddet för deras kompletterande pensionsrättigheter garanteras en behandling som är likvärdig med den som ges arbetstagare som stannar kvar eller vilkas arbetsplats stannar kvar inom samma medlemsstat.

(8) Den fria rörligheten för personer, som är en av de grundläggande rättigheterna i fördraget, är inte begränsad till anställda utan omfattar också egenföretagare.

(9) Fördraget innehåller inga andra befogenheter än de som finns i artikel 235 för att vidta lämpliga åtgärder på området social trygghet för egenföretagare.

(10) För att rätten till fri rörlighet skall kunna utövas på ett effektivt sätt bör arbetstagare och andra berättigade personer ha vissa garantier för lika behandling i fråga om bevarandet av sina intjänade pensionsrättigheter enligt kompletterande pensionssystem.

(11) Medlemsstaterna bör vidta de åtgärder som behövs för att se till att förmåner enligt kompletterande pensionssystem betalas ut till försäkringstagare och före detta försäkringstagare samt till andra personer som är berättigade enligt sådana system i alla medlemsstater, eftersom alla restriktioner för betalningar och kapitalrörelser är förbjudna enligt artikel 73 b i fördraget.

(12) För att underlätta utövandet av rätten till fri rörlighet bör, när så behövs, nationella bestämmelser i enlighet med avdelning II i förordning (EEG) nr 1408/71 anpassas så att det blir möjligt att fortsätta att betala in avgifter till ett kompletterande pensionssystem i en medlemsstat från eller för arbetstagare som är utsända till en annan medlemsstat.

(13) I detta avseende krävs enligt fördraget inte bara avskaffande av diskriminering av arbetstagare i medlemsstaterna på grund av medborgarskap utan även undanröjande av alla nationella bestämmelser som kan hindra dessa arbetstagares utövande av, eller göra det mindre attraktivt för dem att utöva, de grundläggande friheter som garanteras i fördraget, enligt Europeiska gemenskapernas domstols tolkning i flera på varandra följande domar.

(14) De arbetstagare som utövar sin rätt till fri rörlighet bör på ett adekvat sätt informeras av arbetsgivare, förvaltare eller andra som har ansvar för förvaltningen av de kompletterande pensionssystemen, särskilt vad gäller de val och de alternativ som erbjuds dem.

(15) Detta direktiv påverkar inte medlemsstaternas lagar ifråga om kollektiva åtgärder för att försvara yrkesintressen.

(16) På grund av mångfalden av kompletterande system för social trygghet bör gemenskapen endast ställa upp allmänna mål och därför är ett direktiv det lämpliga rättsliga instrumentet.

(17) I enlighet med subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna i artikel 3 b i fördraget kan målen för detta direktiv inte i tillräcklig utsträckning uppnås av medlemsstaterna utan de kan uppnås bättre på gemenskapsnivå. Detta direktiv går inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

SYFTE OCH RÄCKVIDD

Artikel 1

Syftet med detta direktiv är att skydda rättigheterna för de försäkringstagare som omfattas av kompletterande pensionssystem och som flyttar från en medlemsstat till en annan och att därigenom bidra till att undanröja hinder för den fria rörligheten för anställda och egenföretagare inom gemenskapen. Detta skydd avser pensionsrättigheter enligt både frivilliga och obligatoriska kompletterande pensionssystem, med undantag av de system som omfattas av förordning (EEG) nr 1408/71.

Artikel 2

Detta direktiv skall tillämpas på försäkringstagare som omfattas av kompletterande pensionssystem och andra personer som är berättigade enligt sådana system och som har förvärvat eller håller på att förvärva rättigheter i en eller flera medlemsstater.

KAPITEL II

DEFINITIONER

Artikel 3

I detta direktiv används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

a) *kompletterande pension*: ålderspension och, om det föreskrivs i bestämmelserna för ett i enlighet med nationell lagstiftning och praxis inrättat

kompletterande pensionssystem, invaliditets- och efterlevandeförmåner som är avsedda att komplettera eller ersätta de förmåner som de lagstadgade systemen för social trygghet föreskriver för samma försäkringsfall,

b) *kompletterande pensionssystem*: alla i enlighet med nationell lagstiftning och praxis inrättade tjänstepensionssystem, såsom gruppförsäkringsavtal eller system med löpande inbetalning (”pay as you go”) om vilka en eller flera branscher eller sektorer kommit överens, premiereservsystem eller utfästelser om pension som garanteras av bokförda reserver, eller alla kollektiva eller andra jämförbara system vilka är avsedda som en kompletterande pension för anställda eller egenföretagare,

c) *pensionsrättigheter*: alla förmåner som försäkringstagare och andra berättigade personer har rätt till enligt bestämmelserna i ett kompletterande pensionssystem och, i förekommande fall, enligt nationell lagstiftning,

d) *intjänade pensionsrättigheter*: alla rättigheter till förmåner som erhålls efter uppfyllande av de krav som ställs enligt reglerna för ett kompletterande pensionssystem och, i förekommande fall, enligt nationell lagstiftning,

e) *utsänd arbetstagare*: en person som är utsänd till en annan medlemsstat för att arbeta och som enligt villkoren i avdelning II i förordning (EEG) nr 1408/71 fortsätter att omfattas av ursprungsmedlemsstatens lagstiftning; *utsändning* skall tolkas i enlighet härmed,

f) *avgift*: alla betalningar som gjorts eller anses ha gjorts till ett kompletterande pensionssystem.

KAPITEL III

ÅTGÄRDER FÖR ATT SKYDDA KOMPLETTERANDE PENSIONSRÄTTIGHETER FÖR ARBETSTAGARE SOM FLYTTAR INOM GEMENSKAPEN

Artikel 4

Likabehandling i fråga om bevarande av pensionsrättigheter

Medlemsstaterna skall vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa bevarande av intjänade pensionsrättigheter för de personer, som är försäkringstagare enligt ett kompletterande pensionssystem och för vilka avgifter inte längre betalas därför att de har flyttat från en medlemsstat till en annan medlemsstat, i samma utsträckning som för de försäkringstagare för vilka avgifter inte längre betalas men som bor kvar i samma medlemsstat. Denna artikel skall också tillämpas på andra personer som är berättigade enligt bestämmelserna för det kompletterande pensionssystemet i fråga.

Artikel 5

Gränsöverskridande betalningar

Medlemsstaterna skall se till att de kompletterande pensionssystemen till försäkringstagare och andra personer som är berättigade enligt dessa system i andra medlemsstater betalar ut alla förmåner som utfaller enligt dessa system, efter avdrag för de skatter och transaktionskostnader som kan vara tillämpliga.

Artikel 6

Avgifter till kompletterande pensionssystem från eller för utsända arbetstagare

1. Medlemsstaterna skall besluta om sådana åtgärder som behövs för att göra det möjligt att fortsätta att betala avgifter från eller för en utsänd arbetstagare som är försäkringstagare i ett kompletterande pensionssystem i en medlemsstat, under den tid som arbetstagaren är utsänd till en annan medlemsstat.

2. Om avgifter fortsatt betalas in till ett kompletterande pensionssystem i en medlemsstat i enlighet med punkt 1, skall den utsända arbetstagaren och, i förekommande fall, dennas arbetsgivare, vara undantagen från alla förpliktelser att betala in avgifter till ett kompletterande pensionssystem i en annan medlemsstat.

Artikel 7

Information till försäkringstagarna

Medlemsstaterna skall vidta åtgärder så att arbetsgivare, förvaltare eller andra, som har ansvar för förvaltningen av de kompletterande pensionssystemen, när försäkringstagarna flyttar till en annan medlemsstat förser dem med adekvat information i fråga om deras pensionsrättigheter och om de valmöjligheter som finns att tillgå för dem enligt systemet. Denna information skall minst motsvara den information som ges de försäkringstagare för vilka avgifter inte längre betalas men som bor kvar i samma medlemsstat.

KAPITEL IV

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 8

Medlemsstaterna kan föreskriva att bestämmelserna i artikel 6 skall tillämpas endast på utsändningar som påbörjas 25 juli 2001.

Artikel 9

Medlemsstaterna skall i sin nationella lagstiftning införa de bestämmelser som behövs för att alla, som anser sig förfördelade på grund av underlåtenhet att tillämpa bestämmelserna i detta direktiv, skall kunna föra talan vid domstol, efter att i förekommande fall ha vänt sig till andra behöriga myndigheter.

Artikel 10

1. Medlemsstaterna skall sätta i kraft de lagar och författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast 36 månader efter det att direktivet har trätt i kraft eller skall säkerställa att arbetsgivare och arbetstagare senast den dagen avtalar om de bestämmelser som krävs. Medlemsstaterna är skyldiga att vidta alla de åtgärder som krävs för att de alltid skall kunna garantera de resultat som föreskrivs i detta direktiv. De skall genast underrätta kommissionen om detta.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser skall de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen skall göras skall varje medlemsstat själv utfärda.

De skall underrätta kommissionen om vilka nationella myndigheter som skall kontaktas vad avser tillämpningen av detta direktiv.

2. Medlemsstaterna skall senast 25 januari 2002 till kommissionen överlämna texten till de bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

3. På grundval av de upplysningar som medlemsstaterna lämnar skall kommissionen inom sex år efter detta direktivs ikraftträdande överlämna en rapport som till Europaparlamentet, rådet och Ekonomiska och sociala kommittén.

Rapporten skall behandla direktivets tillämpning och skall vid behov innehålla förslag till ändringar som kan behöva göras.

Artikel 11

Detta direktiv träder i kraft samma dag som det offentliggörs i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning.*

Artikel 12

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Luxemburg den 29 juni 1998.

På rådets vägnar

R. COOK

Ordförande